

kitap tanıtımı...

Yurtta , Dünyada BARIŞI İSTEMEK

Ertuğrul YEMİŞCIOĞLU

Elektrik Mühendisi
EMO Ankara Şubesi
ertugrul.emo@gmail.com

“Savaşın dehşetinin meydana getirebileceği doğal ürküntü duygusuna karşı, çocuğun yüreğini katılaştırmak için en feci kan banyoları ve katliamlar, sıradan ve doğal, gerekli bir olaymış gibi anlatılır. Milliyetçi eğitimin bir parçasıdır bu...”
Bertha Suttner/1889-”Silahları Bırakın!” Romanından

“Silah başına! Kılıç yakışır erkeğe. O savaşır, Kadına susmak düşer. Gerçi erkekler var ki günümüzde etek giyseler daha uygun olurdu.”
Felix Dahn / Barışçı Bertha Suttner’in çağdaşı

EINSTEIN’in bir sözü var. “İyi bir savaş ve kötü bir barış, hiçbir zaman olmamıştır.” Ünlü fizikçinin bu sözüne ilk anda yüreğimden bir itiraz geldi. “Muktedirler açısından” iyi bir savaş vardır. Libya talanı. İçeriden kendine bir kaç adam ayarla, dışarıdan uçaklarınla oyun oynar gibi o ülkenin havaalanlarını, yollarını, limanlarını bombala. Hop hop hop petrol kuyuları senin tarafına akmaya başlasın. Ne ala iş! Al sana iyi bir savaş. Kötü bir barış örneği Irak. Kim Irak’ta barıştan bahsedebilir? Gel Kıbrıs’a. Orada adil bir barıştan sözedilebilir mi? İki halkta kendi barışları üzerinde söz sahibi olabildiler mi? Hâlâ zihnimizde, Bosna’daki toplu mezarlar, pazar yerindeki dağılmış et parçaları. Bunlar yüreğimizi dağlıyor tabii ki. Okuldaki iki çocuğun kavgasında, öğretmenin çocukların kulaklarından tutup, üstünede “siz arkadaşsınız , barışın bakalım”

zorlaması ne kadar barıştır? Biliyorum bütün bu sorulara olumlu, olumsuz, “ama”lı cevaplarınız olacaktır. Geline bu noktada aklım da yüreğime itiraz ediyor. Aklım, Usta’nın bu sözüyle “kötü bir barış bile elbetteki savaştan iyidir” mesajı verdiğinin bilincinde.

Öğretmen örneğini verirken, emekli bir öğretmenin sözleri geldi aklıma. Adı Barış olan çocuklara “özel ilgi gösterdim, sevdim onları” diyor. Ne kadar haklı, annelerinin babalarının tecrübelerinden damıtılmış, o en sevdiklerine verdikleri isim, “Barış”. Farklı bir

melodisi mi vardır, anneler “Barış” diye seslenirken adı güzel çocuklarına? 12 Eylül’den sonra “Barış” ismi ne çok yaygınlaştı? Benim kuşağımda, arkadaşlarım arasında yok denecek kadar azdı. Toplum, çektiği acılara, yaşadığı baskılara böyle mi itiraz ediyor ?

Bu kitap tanıtım yazıma hazırlık yaparken

kütüphanemi gözden geçirdim. Ardından internette “barış” konulu etkinlik ve eylemlere baktım. Son on yıllık bültenlerimizi inceledim. On yılın beşinde kapak konusu yapmışız, kuşlar, beyaz güvercinler, “peace” barış işaretleri koymuşuz kapaklara. Kapak konusu olmasa da barış konulu etkinlikler, röportajlar yapıp, yayınlamışız. Yalnızca 2007 ve 2013 deki bültenlerde gündemlerin alt sıralarına inmiş barış.

Yaşam biçimimize, inançlarımıza, türkülerimize, masallarımıza, şiirimize bir bakalım. Barış ne kadar önemli bizim için? Barışı gerçekten istiyor muyuz? Kültürümüz buna yatkın mı?

Bu giriş faslının sonunu, barışsever EINSTEIN’ın başka bir sözüyle bağlayayım. **“Barış uğruna ölmek istiyorum.** İnsanlar savaşa karşı direnmedikleri sürece, hiçbir şey savaşı durduramaz. Barış gibi inandığımız bir dava uğruna ölmek, savaş gibi inanmadığımız bir şey için acı çekmekten iyi değil midir?”

Bu bültende tanıtacağım ilk kitap, “BARIŞ KÜLTÜRÜ”. *1 Şefik ASAN’ın deneme türündeki bu kitabı okullarda ders kitabı olacak nitelikte. Çoluk çocuk hepimizin okuması gereken bir kitap. Masalsı bir dili var diyeceğim, muzip okurlar argo anlamıyla yorumlarlar! O zamanda onların diliyle de tanımlıyayım. Masal değil, “şiir gibi” bir kitap. Bir çırpıda okuyacaksınız. Mayamızdaki eksikliği gidermemizde rehber olacak. Kitap, Barış Kültürü kavramı, kapsamı, işlevi üzerine yapılan bir çalışmanın ürünüdür diyor yazar. Barış savunuculuğu aynı zamanda bir kültür sorunudur. Kitap, dünyada ve ülkemizde yapılan barış etkinliklerinin deneyim ve birikiminin dili olmuş, barış kültürünün oluşmasına zemin hazırlamış. Bu sese kulak verelim. İş, okuduklarınızı bilince yükseltmekte.

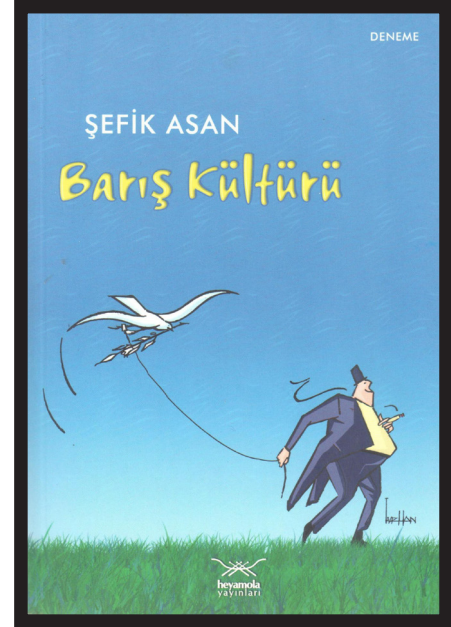
Kitap, “Savaşların kökeni” ve “Dünya paylaşım savaşları” bölümleriyle başlayıp bizi eskilere götürüyor. Daha sonra “Savaş kültürü” ve “İnsan şiddet genleri mi taşıyor?” bölüm başlıkları var. Uzmanların ve

belgelerin gözünden mayamız sorgulanıyor. “Dünya barış mücadeleleri”, “Soğuk Savaş yılları” ve “Detant dönemi ve sonrası” bölümleriyle dünya tarihine dönüyor. “Atatürk dönemi ve sonrası” bölümüyle Cumhuriyet

dönemi incelenip 1970’lere “Türkiye Barış Derneği” başlığı ile yakın tarih hatırlatması yapıyor. Kapitalizmin aşama kaydetmesi, ABD’nin NATO üzerinden şiddet aygıtlarına olan hakimiyetinin artması “ABD’nin saldırganlık sicili” bölümünde anlatılıyor. Bu gelişmelere karşı tepkiler, organizasyonlar, “ABD karşıtı gelişmeler”, “Bağlantısızlar hareketi”, “Dünya sosyal forumu ve barış” başlıklarıyla yer alıyor. “Yeni dönemin yeni koşulları” bugüne getiriyor bizi. Dünya kadın hareketi ve sivil itaatsizlik hareketlerinin barış talepleri, “Barış için entellektüellerin sorumluluğu”, “Büyük barış kültürü projesi” ve “Kimler barış istemiyor?” başlıkları, konuyu ayrıntılarıyla anlamamızı sağlıyor. Kitap, “Barış kışkırtıcılığına çağrı” bölümüyle nihayetleniyor. İnsanlığın geleceğinin barış isteklerinin, barış bilincinin yükseltilmesiyle sağlanacağı anlatılıyor. Bir çırpıda kolayca okunan bu kitap için Şefik

ASAN’a teşekkür ediyorum. “Barış Kültürü” kitabı ortaokul, lise, üniversite, her seviyede öğrencinin başucu kitabı olmalı, ders olarak okutulmalıdır.

İkinci kitabım 2008/6 sayılı bültende de tanıtımı

**“Barış hareketi,
dünya halklarının
evrensel
demokratik
hareketidir.”**

*Dünya Barış Konseyi
niteliklerinden*

yapılmış olan Güney GÖNENÇ hocanın “HEP ARANIZDA OLACAĞIM” *2 çalışması olacak. Aramıza katılan yeni üyelerimiz/ okurlarımız var. Tekrar tanıtılmayı hakeden bir kitap. Bilindiği gibi Güney Gönenç, ODTÜ’ nün bugünkü kimliğine, felsefesine damgasını vuran hocalardandır. Kitap, fizik ve kimya nobellerini kazanmış, Marie Curie’nin kızı ile asistanı, nobel ödülü ortağı Joliot’un evlilikleriyle, bilim yaşamları, birlikte özgürlüğe, ülkesine ve barışa adanmış hayatlarını coşkuyla anlatır. Joliot Curie Nazi işgalinin acı dolu günlerini yaşamış, direniş hareketlerine katılmış, direniş örgütü ulusal cephenin genel başkanlığını üstlenmiştir. Nazi işgali sonlanıncaya kadar bu tehlikeli ama onurlu görevi sürdürmüştür. Savaş sonrası nükleer enerji alanındaki bilimsel çalışmaları sürerken, Avrupa’da esen soğuk savaş rüzgarları Joliot-Curie’yi Dünya Barış Hareketinin kuruluşuna kadar sürükler. Ölümüne kadar Dünya Barış Konseyi’nin genel başkanlığını yürütür. 1950’de dünya nüfusunun yarısının imzaladığı “Stokholm Barış Çağrısı” bildirisinin ilk imzasını konsey başkanı sıfatı ile atar. Bundan sonrası bizi de bağlar. 18 Eylül 1950’de Menderes hükümeti bildirinin yurda sokulmasını yasaklar. Kitabın ilk baskısı 1983’te yayınlanır. Kitabın yazılmasında önemli bir katkısı olan Haluk Tosun Hoca “Barış Derneği davasından” tutuklu olduğu sırada cezaevinde kitapla tanışır. Kitap, içerideki barışçılar için de, dışarıdaki barışseverler için de bir dayanışma mesajıdır. Barışa ihtiyacımız olan bugünlerde, bilimi, bilimsel çalışma disiplini, yurtseverliği, insan sevgisini, bütün bunların kapsayıcısı olarak “Barış”ı bize sevdirdiği için minnetlerimi sunuyorum, okumanızı öneriyorum.

Kütüphanemden önerebileceğim barış konulu son kitap, Kıymet COŞKUN’un “ BARIŞIN ŞAİRİ NAZIM HİKMET”. *3 Bilindiği gibi ustanın “Küçük kız” ve “Japon balıkçısı” şiirleri dünya barışı üzerine yazılmış en güzel ve pozitif şiirlerdir. Pablo Neruda ile dünya barışını destekleyen, yan yana duran Nazım, barışın şairi namını fazlasıyla hakediyor. Tıpkı Picasso’nun “Guernica” tablosunda sergilediği savaş karşıtı tavrıyla, barışsever ünvanını hakettiği gibi.

Bu tablonun hikayesini anlatmadan geçmeyelim. 1937 de İspanya’da Franco faşizmi hüküm sürmektedir. Franko, nazilere silahlarını denesinler diye Guernica kasabasını bombalama izni verir. Kasaba yerlebir olur. Ressam bu sıralar Paris’te çalışmaktadır. İkinci Dünya Savaşı’nda Nazi İşgali altındaki Paris’te resmi gören gestapo subayı sorar. –Bu tabloyu siz mi yaptınız? Picasso cevaplar. ---Hayır, siz yaptınız.

Olmuşken bir de film bilgisi vereyim. Konu barış olunca insan doyamıyor yazmaya. Muammer Özer’in belgesel filmi, “Barış Kavgası” 1973 yapımı. Film Finlandiya iç savaşını anlatıyor. Film Alternatif Medya derneğinin, sinematekTV’sinden izleyebilirsiniz.

Bu yazıyı yazarken, Grup Yorumun eşliğinde Tuncel Kurtiz’in sesinden, “Geçit yok” ** şiirini tekrar, tekrar dinledim. Şimdi siz de benim gibi yapın, hangi ortamda, ne şartta, hangi zaman aralığında olursanız olun, kuralları unutun, korkuları yokedin, derin bir nefes alıp haykırın.

BARIŞ HEMEN ŞİMDİ

1-Heyamola yayınları, 2007 İstanbul

2-Yordam kitap, 2008 İstanbul

3- Nazım Hikmet Vakfı yayınları, 2007 İstanbul

*Bu yazı “ 1 Eylül Dünya Barış Günü”nde yazılmıştır. 1 Eylül Hitler’in Polonyayı işgal edip, dünyada kırk milyon insanın ölümüne neden olan 2. Paylaşım savaşının başlangıç günüdür.

** Şairi: Ümit İLTER

Kırmızı karanfil : Barış umudunun çiçeği